

بیاد جانباختگان آبان ۹۸



کمیته حقوق بشر کانون دوستداران فرهنگ ایران- واشنگتن دی سی

عفو بین‌الملل با انتشار گزارشی در باره ی کشتار اعتراضات آبان ۹۸ در ایران اعلام کرد: شواهدی در اختیار دارد که نشان می‌دهد دست‌کم ۳۰۴ مرد، زن و کودک در جریان سرکوب «بی‌رحمانه» این اعتراضات توسط نیروهای امنیتی کشته شده‌اند.

جمهوری اسلامی تاکنون آمار قربانیان این اعتراضات را اعلام نکرده و ارقامی که از سوی منابع دیگر منتشر شده است را به عنوان آمار اغراق‌آمیز رد کرده است.

در حالی که جمهوری اسلامی همچنان تلاش می‌کند شمار کشته‌شدگان و بازداشت‌شدگان اعتراضات آبان ۹۸، نا روشن بماند اما سازمان‌های حقوق بشری همچون عفو بین‌الملل و رسانه‌های مستقل همچنان برای ارائه آمار قربانیان تلاش می‌کنند.

اعتراضات آبان ۹۸ در پی افزایش سه برابری قیمت بنزین در سراسر ایران آغاز شد و به سرعت رنگی سیاسی به خود گرفت و مجموعه نظام جمهوری اسلامی را هدف قرار داد. نیروهای امنیتی و انتظامی ایران اما در سایه قطع اینترنت و غیاب مطبوعات آزاد، اعتراضات مسالمت‌آمیز مردم را با خشونت سرکوب کردند.

سازمان عفو بین الملل در گزارشی که در این باره منتشر کرده، به شرح اطلاعات قربانیان از جمله نحوه کشته شدن آن ها پرداخته است

بنا بر این گزارش دست کم ۳۰۴ نفر در جریان اعتراضات آبان ۹۸، در ۳۷ شهر و هشت استان کشور کشته شدند. در این گزارش تاکید شده که سازمان عفو بین الملل «بر این باور است که تعداد واقعی جان باختگان احتمالاً «بسیار بیشتر از ۳۰۴ نفر بوده است

طبق این گزارش، ۱۳۰ نفر در تهران، ۵۷ نفر در خوزستان، ۳۳ نفر در استان البرز، ۳۰ نفر در کرمانشاه، ۲۴ نفر در فارس، ۲۱ نفر در اصفهان، هف نفر در کردستان و دو نفر در کرمان در جریان سرکوب اعتراضات توسط نیروهای امنیتی کشته شدند

در این میان ۲۳۶ مرد، ۱۰ زن و ۲۳ جوان ۱۲ تا ۱۷ ساله بوده اند. این سازمان می گوید نتوانسته سن و جنسیت ۳۵ نفر از جان باختگان را مشخص کند

در مورد ۲۳۲ نفر، عفو بین الملل نام و نام خانوادگی قربانیان را شناسایی کرده و در مورد هفت نفر فقط نام یا نام خانوادگی آنان شناسایی شده است. در مورد ۶۵ نفر دیگر، اسامی قربانیان هنوز برای عفو بی نالملل نامعلوم است. بیش از نیمی از این افراد (۳۵ نفر) از قربانیان شهریار یا ملارد در استان تهران بوده اند؛ این دو شهر از جمله مناطقی هستند که تلفات بسیار بالایی در کل کشور داشته اند

سازمان عفو بین الملل در گزارش خود محل مرگ، تاریخ واقعه منتهی به مرگ، سن، علت گزارش شده مرگ و منبع این اطلاعات را برای بسیاری از کشته شدگان فهرست کرده است

بنا بر این گزارش بیش از ۴۰ درصد کشته ها از ۲۰ تا ۳۰ سال داشته اند که در فاصله ۲۴ تا ۲۸ آبان ماه کشته شدند. عفو بین الملل در گزارش خود می گوید

در تمامی موارد به غیر از چهار مورد، معترضان به ضرب گلوله نیروهای امنیتی ایران از جمله نفرات سپاه پاسداران، بسیج و نیروی انتظامی که با گلوله های جنگی به سر و یا بالا تنه معترضان شلیک می کردند به قتل «رسیده اند و این نشان می دهد که آنها به قصد کشتن شلیک می کردند

عفو بین‌الملل در گزارش خود تاکید کرده که «اکثریت قریب به اتفاق» کشته شدگان به شکل غیرقانونی توسط نیروهای امنیتی به قتل رسیده اند و «هیچ شواهدی» حاکی از مسلح بودن معترضان و یا تهدید جانی از سوی آنها وجود نداشت. در این گزارش آمده است: «این سازمان به این نتیجه رسیده است که استفاده نیروهای امنیتی از سلاح های مرگبار علیه جانب‌باختگان در اکثریت وسیعی از موارد اقدامی غیرقانونی بوده است. بنا به تحقیقات گسترده ای که این سازمان انجام داده، از جمله تجزیه و تحلیل ویدئوها، هیچ سندی وجود ندارد که نشان دهد معترضان سلاح گرم در اختیار داشتند و رفتارشان تهدید جانی عاجلی را متوجه نیروهای امنیتی و دیگر افراد می‌کرده است»

عفو بین‌الملل در گزارش خود به رفتار خشن جمهوری اسلامی با بازماندگان و خانواده های قربانیان اشاره کرده و نوشته است:

خانواده های داغدار قربانیان همچنان برای افشای حقیقت و اجرای عدالت مبارزه می‌کنند، در حالی که مقام ها و «مسئولان آنان را مورد آزار و ارباب شدید قرار می‌دهند»

عفو بین‌الملل می‌گوید: «مقامات و مسئولان جمهوری اسلامی با به راه اندازی کارزاری برای آزاررسانی و ارباب خانواده های قربانیان و بازداشتن آنان از انتقاد علنی، به دنبال حفظ مصونیت از مجازات برای مسئولان «کشتارها و خاموش کردن هرگونه صدای اعتراض بوده اند»

عفو بین‌الملل در این گزارش از کشورهای عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل درخواست کرده است که فوراً موضوع تاسیس یک مکانیزم تحقیقاتی در خصوص کشتار آبان را در دستور کار قرار دهند و راه های موثر برای روشن شدن حقیقت، برقراری عدالت، جبران خسارت از خانواده های جانب‌باختگان و تضمین عدم تکرار را شناسایی کنند.

خبرگزاری رویترز چند هفته بعد از اعتراضات آبان‌ماه ۹۸، در یک گزارش اختصاصی به نقل از مقام‌های رسمی ایران گزارش داد که در این اعتراض‌ها در ایران حدود ۱۵۰۰ نفر کشته شده‌اند.

رویترز نوشت که شخص آیت‌الله خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی، دستور برخورد شدید با معترضان را صادر کرده است. این خبرگزاری نوشت که دستور آیت‌الله خامنه‌ای مبنی بر سرکوب شدید معترضان از سوی سه منبع نزدیک به رهبر جمهوری اسلامی تایید شده است.